

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวนทั้งสิ้น 1,259 คน (ฝ่ายทะเบียนอำเภอศรีเชียงใหม่. 2554)

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย นี้ ได้แก่ ประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 304 คน การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร่ ยามานะ (Yamane. 1973:125 : อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 :

43)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะยอมให้เกิดขึ้น กำหนดที่ร้อยละ .05

แทนค่าสูตร

$$n = \frac{1,259}{1 + 1,259 \times (.05)^2} = 303.56 \text{ คน}$$

ขนาดตัวอย่างที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณได้ 303.56 คน
ผู้วิจัยจึงปัดเศษส่วนทศนิยมให้เป็นจำนวนเต็ม เป็นจำนวน 304 คน

3. การสุ่มตัวอย่างจากประชากร

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แล้วจึงดำเนินการสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic random Sampling) โดยจะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากร มีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้แบ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ 304 คน ออกเป็น 8 กลุ่ม โดยแบ่งตามสัดส่วนประชากร ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว

ตารางที่ 10 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำแนกตามหมู่บ้าน

ลำดับ	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	6	ยอยไฮ	110	27
2	7	โนนสง่า	176	42
3	8	โนนสง่า	110	26
4	9	หนองแวง	135	33
5	10	พานพร้าว	148	36
6	11	หัวทราย	170	41
7	12	หัวทราย	262	63
8	15	โนนสง่า	148	36
รวมทั้งสิ้น			1,259	304

ตัวอย่างการคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

$$\text{หมู่ที่ 6 บ้านยอยไฮ} = \frac{304 \times 110}{1,259} = 27$$

จากนั้นผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ โดยดำเนินการดังนี้

3.2 กำหนดหมายเลขประจำหน่วยตัวอย่างตามบัญชีทะเบียนบ้านของกลุ่มตัวอย่าง เช่น บ้านเลขที่ 1 แทน ด้วยหมายเลข 1 บ้านเลขที่ 2 แทนด้วย หมายเลข 2 เป็นต้นเมื่อหมดครัวเรือนในหมู่ที่ 1 แล้วจะนำบ้านเลขที่ 1 ของหมู่บ้านถัดไปมาต่อท้ายเลขสุดท้ายของหมู่บ้านที่ 1 ทำแบบนี้ไปจนครบทั้ง 8 หมู่บ้าน โดยมีจำนวนหมายเลขทั้งหมด 1,259 หมายเลข

3.3 จำนวนช่วงของการสุ่มหรือระยะห่าง $(i) = (N) / \text{สมาชิกทั้งหมดของ}$

ประชากรหารด้วยจำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสุ่ม (n) นั่นคือ $(i) = N/n$

3.4 ทำการสุ่มหาตัวสุ่มเริ่มต้น (Random start) โดยวิธีการจับสลาก หากกลุ่มตัวอย่างหมู่บ้านเริ่มต้นจับสลากไปจนกว่าจะครบตามจำนวนหมู่บ้าน แล้วทำการจับสลากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดทั้งหมด 1,259 คร้วเรือน

3.5 นับหน่วยของกลุ่มตัวอย่างไปตามช่วงของการสุ่ม (Random interval)

ตัวอย่าง ประชากรทั้งหมด จำนวน 1,259 คร้วเรือน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 304 คร้วเรือน คำนวณช่วงของการสุ่มได้ดังนี้

$$i = \frac{1,259}{304} = 4.14$$

ช่วงระยะห่างของการสุ่ม คือ 4

ประชากรบ้านพานพร้าว หมู่ที่ 10 มีจำนวน 148 หลังคาเรือน กำหนดให้ หมายเลข 1 แทน บ้านเลขที่ 1 หมายเลข 2 แทนบ้านเลขที่ 2 และแทนค่าไปจนครบทุกหลังคาเรือน ทำการสุ่มหาจุดเริ่มต้น โดยการจับสลากหมายเลขที่กำหนดคือ 1,2,3 และ 4 สุ่มได้

หมายเลข 1 สมาชิกเริ่มต้นคือ บ้านเลขที่ 1 และสมาชิกหน่วยถัดไปคือ บ้านเลขที่ 5,9,13,17,21 และบวกเพิ่มไปครั้งละ 4 จนกว่าจะครบตามจำนวนคร้วเรือน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 36 คร้วเรือน ส่วนจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของหมู่บ้านต่างๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อให้ทราบข้อมูลการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอบเขตของการวิจัย ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 คือ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามรายการ (Check Lists) จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 คือ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย 6 ด้าน

1. ด้านการส่งเสริมอาชีพ
2. ด้านงานสวัสดิการสังคม สถาบันครอบครัวและสังคม

3. ด้านงานส่งเสริมสุขภาพ
4. ด้านการศึกษา
5. ด้านงานสาธารณสุข
6. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

โดยวิธีแบบมาตรวัดมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) ซึ่งประกอบด้วย 5 ระดับตัวเลข มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ในแต่ละด้าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

- 2.1. ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 กำหนดขอบเขตของคำถาม เพื่อให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ องค์ประกอบของกรอบแนวคิด และนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม
- 2.3. นำร่างแบบสอบถามเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ แก้ไขและเสนอแนะปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม และความถูกต้องของแบบสอบถาม
- 2.4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ ให้พิจารณาและทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา การวัดและประเมินผล และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยวิธีหาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective Congruence หรือ IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ
 - 2.4.1 นางภกพร หงษ์ไทย ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 องค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย วุฒิการศึกษา ร.ป.ม. (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
 - 2.4.2 นางสาวมยุรี สุวรรณรอด ตำแหน่ง ครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลจุมพล โพนพิสัย อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย) ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา
 - 2.4.3 นายประยุทธ์ เทเวลา ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนสารคามพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม วุฒิกการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (วิจัยและวัดผลการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล เกณฑ์การพิจารณา มีดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

เพียงใด

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

โดยพิจารณาค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ทั้งนี้ได้ค่า IOC เท่ากับ 1 จำนวน 36 ข้อ และค่าความเชื่อมั่น ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป จำนวน 36 ข้อ

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงไปหาข้อบกพร่องเพื่อหาความเชื่อมั่น จากกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน จากประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย มาตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ มาตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์

แบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการหาอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ อย่างง่าย (Item-Total Correlation) โดยพิจารณาข้อที่มีค่าตั้งแต่ .20 ขึ้น

2.7 ทำการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นหรือความเชื่อถือของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ ครอนบรอก ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง ประธานชุมชน/หมู่บ้านในเขตตำบลพานพร้าวทั้ง 8 หมู่บ้าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ ร่วมมือ และประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยอบรมชี้แจงผู้ช่วยวิจัย ให้เข้าใจขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล วัตถุประสงค์ แบบสอบถาม ซึ่งผู้ช่วยวิจัย ได้แก่ ผู้นำชุมชน จำนวน 8 คน
3. ให้ผู้ช่วยวิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง แล้ว นำมากรอรายละเอียดลงในแบบสอบถามหากพบว่ากลุ่มตัวอย่างครัวเรือนใดไม่อยู่ในพื้นที่

ให้เลื่อนไปเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างคราวเรือนถัดไป และเริ่มนับช่วงใหม่จนกว่าจะครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4. เมื่อรวบรวมแบบสอบถามเสร็จแล้ว จากนั้นจึงตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้ โดยนำมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนในแบบรหัส แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งพิสูจน์สมมติฐานดังนี้

4.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive method) ซึ่งอธิบายข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ คือ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลตามระดับค่าเฉลี่ยของคะแนน ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 2 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F -test (One-way ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้มาประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามขั้นตอน ดังนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยการสรุปประเด็นหาความหมาย และแจกแจงความถี่ และนำเสนอด้วยการพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

1.1 ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยการทดสอบทางสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่าย

1.2 หาความเชื่อมั่นและความเชื่อถือของแบบสอบถาม เป็นรายด้านทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบราว

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป บรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต และความคิดเห็นทั่วไป สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ % (Percentage)

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2.3 การทดสอบ เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ตามตัวแปรที่ศึกษา คือ เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ตามรายหมู่บ้าน จำนวน 8 หมู่บ้าน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F -test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่าง หาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีเชฟเฟ้ (Sheffe's)

2.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยการสรุปประเด็นหาความหมาย สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนาความ (Content analysis)